

Grøn omstilling af lægemiddelproduktion: **Hvordan får vi mere klimarigtige lægemidler**

Kåre Press-Kristensen
Civilingeniør (miljø), Ph.D., HD(A)
Seniorrådgiver, Klima & Luftkvalitet
Green Global Future
kpk@greenglobalfuture.org

Disclaimer

Klima-notatet og denne præsentation er udarbejdet for og betalt af lægemiddelvirksomheden GSK, der ønsker en tredjepartsvurdering af klimapotentialet ved skift til mere klimarigtig inhalationsmedicin.

Sprayinhalatorer og klima

- HFC-drevne sprayinhalatorer er nødvendig behandling for svage patienter med lungelidelser (astma, KOL m.v.)¹
- HFC-gasser i sprayinhalatorer fungerer som drivmiddel, men HFC-gasserne (HFC-134a og HFC-227ea) bidrager samtidig markant til global opvarmning. Derfor udfaser FN, EU og Danmark gradvis HFC-gasser.³
- HFC-gasser i medicinske sprays medtages i EU's CO₂-kvotesystem.²
- **HFC-indholdet i en lille spray (en måneds behandling) svarer til CO₂-udslippet fra 10-15 liter diesel.**³
- Ved skift til den mere klimarigtige behandling opnås der en samlet dansk klimagevinst svarende til at eliminere elforbruget i 62.620 danske parcelhuse.⁴

=

Udfordring for grønne lægemidler

- GSK har forpligtet sig til at reducere hele koncernens klimaaftryk med 80 % i 2030.⁵
- Halvdelen af GSK's totale udledning stammer fra patienters brug af sprayinhalatorer.⁵
- **GSK har investeret i at anvende og få godkendt en ny HFC-gas (HFC-152a) som drivgas, der reducerer klimabelastningen med 90 procent.**⁶
- Merprisen for en spray med HFC-152a vil blive ca. 12 kr. pr. inhalator (pr. måneds behandling). Den nye spray erstatter et eksisterende produkt, hvor kun drivgassen (HFC'en) ændres.
- Udfordringen er, at produktet er underlagt prisloftsaftalen for primærsektoren. Det betyder, at investeringen i den nye gas ikke kan hentes hjem. Dermed vil sprayen ikke blive markedsført i Danmark, der derved går glip af klimagevinsten ved en 10 gange lavere klimabelastning.

Hvad er løsningen?

- Stigende CO₂-kvotepriser gør det imidlertid selvfinansierende at hæve prisloftet for den nye spray på kort sigt - og økonomisk favorabel på længere sigt.
- Det nuværende system med prisloftet gør imidlertid, at grøn innovation ikke belønnes eller kommer klimaet til gode:
  1. Der er behov for, at prislofterne ændres, så innovation fremmes. Det kunne eksempelvis være en undtagelse fra prisloftet, hvis produktet udleder mindre CO₂.
    - Alternativt, at der etableres et direkte tilskud til grønne lægemidler evt. finansieret af kvotebesparelsen f.eks. som en klimabonus.
  2. Der bør etableres et tilskudskriterium i medicintilskudsbekendtgørelsen til grønne produkter således, at det betaler sig at lancere grønne produkter i fremtiden.
- **Vores ask**: At engagerede politikere på tværs af sundhedsområdet og klimaområdet i fællesskab sikrer, at innovative lægemidler kan lanceres i Danmark ved at genbesøge det nuværende system (prislofter, tilskudskriterier m.v.), så lægemiddelvirksomheder får incitament til at innovere på ældre lægemidler med høj klima- og miljøbelastning.

Yderligere info og referencer

Klima-notat: *Pulverinhalatorer – en vej til klimarigtig behandling*

<https://rgo.dk/pulverinhalatorer-vejen-til-klimarigtig-behandling/>

Klima-notat: *Nye drivmidler er en vej til mere klimarigtig behandling*,
K. Press-Kristensen, Green Global Future, 2024.

<https://greenglobalfuture.org/wp-content/uploads/2024/07/klimanotat-ggf-june-2024-godkendt.pdf>

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on fluorinated greenhouse gases, amending Directive (EU) 2019/1937 and repealing Regulation (EU) No 517/2014

<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14409-2023-INIT/en/pdf>